

A „MOZGÁSBAN LÉVŐKET” VIZSGÁLTA KUTATÁSÁBAN AZ EUROSTAT – ELTÉRŐ OKOK ÖSSZESEGE VEZETETT A KIVÁNDORLÁSHOZ

Folyamatos bevándorló a román vendégmunkás

A „mozgásban lévő” személyekről készített átfogó összesítést az Eurostat, egyebek mellett a ki- és bevándorlást, illetve a külföldi munkát vizsgálták. Románia egyes kategóriákban elkeserítő, másokban kiemelkedően jó eredményt ért el, az azonban továbbra is jól látszik, hogy a felzárkózás érdekében még sok a tennivaló az országban.

» ISZLAI KATALIN

Beszédes számadatokat közölt legújabb kutatásában az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat. A nemrég közzétett jelentésben zömében 2017-es és 2018-as adatokat dolgoztak fel olyan tényezők vizsgálata céljából, mint a lakosság összetétele, a ki- és bevándorlás, a külföldi munka és oktatás vagy az utazás.

Őshonosak és bevándorlók

A jelentés szerint 2017-ben 512 millióra nőtt az Európai Unió (EU) lakossága, a legtöbb személy pedig abban az országban él, amelyikben született. A tagállamokat 92,2 százalékban őshonos lakosai lakják, a más EU-s országból érkező lakók aránya 3,4 százalék, a nem EU-s országokból származóké pedig 4,4 százalék. Az őslakosok arányának tekintetében Románia áll az élen, hiszen az országban 99,4 százalékban helybiek élnek, tehát a lakosság mindössze 0,6 százaléka érkezett más országból. A rangsor másik végén álló Luxemburgban ezzel szemben 52,1 százalékra tehető csak az őshonos lakosság aránya, tehát az ország lakosságának közel felét bevándorlók teszik ki. Ezzel el is érkezünk a kutatás által tárgyalt másik nagy fejezethez, a migrációhoz. Az adatok szerint 2017-ben 4,3 millióan vándoroltak be az Európai Unióba, Romániába pedig 177 453-en. Érdekes továbbá, hogy Romániába az országot korábban elhagyó személyek térnek vissza a legnagyobb arányban, a többi tagállamban a saját nemzetük képviselői mellett számos külföldi is érkezik. A kivándorlás tekintetében már kedvezőtlenebb eredményeket ért el Románia, hiszen miközben az Európai Unió tagállamait összesen 3 millióan hagyták el, azaz kevesebben, mint ahányan bevándoroltak, Romániában 242 193-ra tehető a kivándorlók száma, ami jóval meghaladja a bevándorlók arányát. Ezzel az értékkel az ötödik helyen áll az ország a kivándorlók számát illetően Németország, Spanyolország, az Egyesült Királyság és Franciaország után (lakossága azonban ezeknél jóval kevesebb). Szintén érdekes, hogy míg az EU-s 3 millió kivándorló közül csak 1,6 millió volt őshonos (tehát az érintettek közel fele nem a szülőországát hagyta el), Romániában a 242 ezer kivándorló közül 220 ezer helybéli volt. A kutatásban továbbá azt is tárgyalták, hogy az egyes tagállamok hány külföldi állampolgár számára

állítottak ki tartózkodási engedélyt 2017-ben. Az EU-ban 3,1 millió ilyen dokumentumot bocsátottak a bevándorlók rendelkezésére, a legtöbben Ukrajnából, Szíriából és Kínából érkeztek. Románia 13 264 tartózkodási engedélyt adott ki, a legtöbbet, 2024-et moldovaiaknak, 1466-ot törököknek, 994-et kínaiaknak, 921-et szíriaiaknak, 777-et pedig izraelieknek.

Külföldi munka, utazás

A kutatásban a kivándorlók különböző csoportjait is elemezték, hiszen

ország és Szlovákia után. Romániából a legtöbben Olaszországban (46 200 személy), Németországban (39 100 személy) és az Egyesült Királyságban (12 500 személy) vállaltak munkát a vizsgált 2018-as esztendőben.

A kutatásban a szárazföldi és légi közlekedést is vizsgálták. Előbbi esetében arra derült fény, hogy az EU-s lakosság 89 százaléka személyautóval, 9 százaléka busszal és 8 százaléka vonattal utazik. Romániában 80 százalék választja az autót, 16 százalék a buszt, a vonatot pedig mindössze 4

» **2017-ben 267 millióan utaztak el legalább egyszer magánjellegű kiruccanásra az EU-ban, ez a lakosság 62 százalékát jelenti. Romániában viszont a lakosság mindössze 26,8 százaléka engedhette ezt meg magának.**

tos megjegyezni ugyanakkor, hogy az országban jegyzett légi utasok zöme külföldi állampolgár volt.

Üdülésre nem futja

Az Eurostat elemzésének végén az utazások, kirándulások miatti mozgást is vizsgálták. Mint kiderült, 2017-ben 267 millióan utaztak el legalább egyszer magánjellegű kiruccanásra az EU-ban, ez a lakosság 62 százalékát jelenti. Romániában viszont a lakosság mindössze 26,8 százaléka engedhette ezt meg magának, ezzel utolsó helyen áll az ország a tagállamok között. A hazai turisták közül legtöbben belföldön kirándultak (87,5 százalék), a második és harmadik legkedveltebb úti cél pedig Olaszország és Görögország volt. A romániaiak átlagosan 134 eurót költöttek utazásonként, ezzel szintén utolsók vagyunk, hiszen az EU-s átlag 362 euró, az első helyen álló luxemburgiak pedig 762 eurót költenek el egy kiránduláson.

A baj az, hogy nem térnek haza

Horváth István szociológus, a kolozsvári kisebbségkutató intézet igazgatója a kutatásban felvázolt romániai kivándorlás mértékével kapcsolatosan érdeklődésünkre elmondta: különböző időszakokban eltérő okok halmozódtak egymásra, ezek összessége vezetett a kialakult helyzethez. Mint rámutatott, Romániában a 90-es évek elején a mobilitás lehetősége és a politikai bizonytalanság volt a fő oka az ország elhagyásának, aztán következett az ipar leépülése, majd a szabad mozgás még inkább lehetőséget teremtett a külföldi munkára. Emellett a kialakult hálózatok is hozzájárultak a jelenséghez, hiszen először kiment az egyik szülő, majd a másik, az iskola elvégzése után pedig a gyerekek is. „A bérkülönbségek és a migráció kultúrája szintén hozzájárul ahhoz, hogy egyre többen mennek el. Régen a társadalom gyanakvással figyelte azt, aki külföldre ment dolgozni, ma már útkeresésnek, lehetőségként, tapasztalatszerzésnek gondolnak rá. Mi több, ma már lenéznek egy fiatal azért, ha nem próbálkozik, nem megy el, hogy megalapozza a jövőjét” – magyarázta Horváth István.

A szociológus hozzátette: az európai térség egyik törekvése egyébként is az volt, hogy egységes munkaerőpiacként működjön, ezért jelentős a mozgás a tagállamok között. A külföldi munkával tehát nincs probléma, a gond inkább az, hogy míg a legtöbb tagállam lakói valóban csak a munka és a karrierépítés miatt mennek más országba dolgozni, és végül szinte mindig hazatérnek, addig a romániaiak nagy része nem tér vissza. „Szemmel látható, hány ház áll befejezetlenül, hiszen akik elmentek külföldre dolgozni, itthon házépítésbe kezdtek arra az időre, amikor hazajönnek, erre azonban mégsem került sor. A romániai vendégmunkásokból nagyobb eséllyel lesz folyamatos bevándorló” – vont mérleget a társadalomkutató.

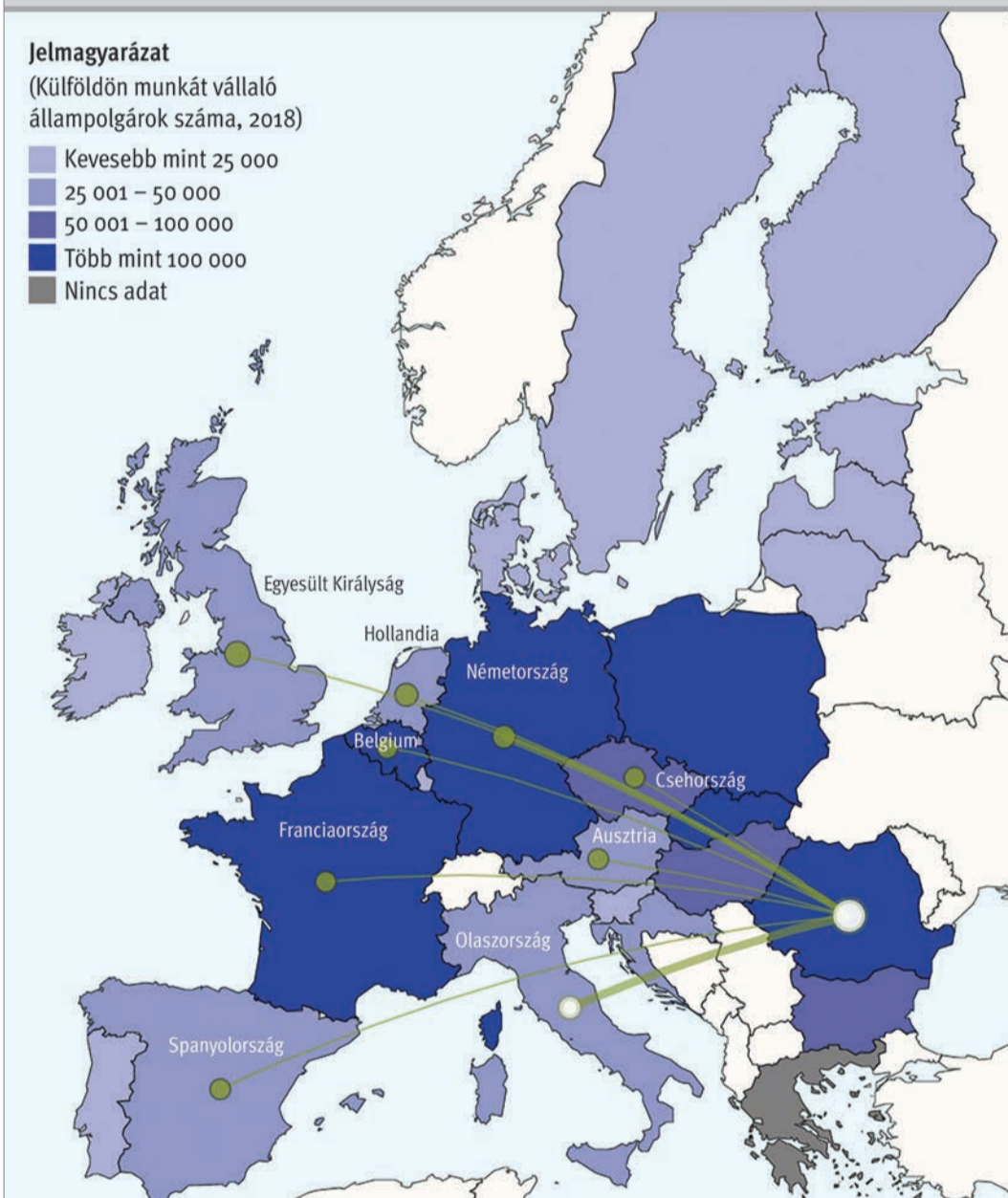
Külföldön munkát vállaló állampolgárok száma, 2018

Romániaiak által leggyakrabban választott célországok:
Olaszország (46 200), Németország (39 100), Egyesült Királyság (12 500)

Jelmagyarázat

(Külföldön munkát vállaló állampolgárok száma, 2018)

- Kevesebb mint 25 000
- 25 001 – 50 000
- 50 001 – 100 000
- Több mint 100 000
- Nincs adat

egyek továbbtanulás céljából, mások munkavállalás vagy egyéb okok miatt hagyják el szülőhazájukat. Az EU-ban a felsőoktatásban részesülő hallgatók 8,1 százaléka származik külföldről, Romániában ez az arány 5,2 százalék, az első helyen álló Luxemburgban azonban 46,7 százalék. A külföldi munka a kivándorlás másik fő oka, 2018-ban az EU 220 millió 20 és 64 év közötti munkavállalója közül 1,3 millióan külföldön dolgoztak. Az adatokból arra is fény derült, hogy hat olyan tagállam van, amelynek 100 ezernél több lakosa hagyta el lakhelyét munka miatt tavaly. Ezek között szerepel Románia is 122 900 külföldön dolgozóval, ezzel az ország ötödik Franciaország, Lengyelország, Német-

százalék. A légi közlekedés tekintetében azonban kiemelkedik Románia a többi tagállam közül, hiszen a 2008 és 2017 közötti időszakban nálunk jegyezték a legnagyobb növekedést az utasok száma tekintetében (+123%). 2017-ben egyébként az EU-ban több mint egymilliárd légi utast számoltak, Romániában pedig 18 milliót. Az adatokból emellett az is kiderül, hogy az egyes repülőterekről hová utaztak a leggyakrabban. A bukaresti Henri Coandă nemzetközi repülőtérrel például a legtöbben Tel-Avivba, Londonba, Kolozsvárra, Amszterdamba és Madridba repültek. A kolozsvári repülőtérrel továbbá a legtöbb utas Bukarestbe, Londonba, Münchenbe, Bergamo-ba és Párizsba utazott. Fon-

» **A külföldi munkával tehát nincs probléma, a gond inkább az, hogy míg a legtöbb tagállam lakói valóban csak a munka és a karrierépítés miatt mennek más országba dolgozni, és végül szinte mindig hazatérnek, addig a romániaiak nagy része nem tér vissza.**

EUROSTAT